

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí konanom dňa 14. mája 2013 v Bratislave, v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Krajčoviča a sudcov JUDr. Ing. Antona Jakubíka a JUDr. Libora Duľu v trestnej veci proti obvinenej **E. Z.**, pre trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 4 písm. b/ Tr. zák. v znení účinnom do 01. januára 2006, o dovolaní obvinenej proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre z 26. júna 2012, sp. zn. 3To/54/2011, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvinenej **E. Z.** **sa o d m i e t a.**

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Okresného súdu Nitra, z 02. apríla 2009, sp. zn. 6T/166/2008 bola obvinená **E. Z.** uznaná vinnou zo spáchania trestného činu podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 4 písm. b/ Tr. zák. v znení účinnom do 01. januára 2006, na tom skutkovom základe, že

po tom, čo v presne nezistenom dni začiatkom mesiaca september 2004 v N. na R. v kaviarni F. za účelom vylákania peňazí predložila **R. Ž.** a **A. R.** písomný zoznam konkrétnych bytov v lokalite N. s tým, že je to ponuka bytov mesta N. na ich odpredaj po neplatičoch, vie vybaviť na vybraté byty z toho zoznamu výhodnú cenu, ale peniaze, ako záloha na byty, musia byť zložené v mesiaci september 2004, do zasadnutia Mestského zastupiteľstva v N., následne dňa 20.09.2004 v predmetnej kaviarni prevzala od **R. Ž.** a **A. R.** za štyri byty vybraté z toho zoznamu peniaze vo výške spolu 1.300.000,-Sk, dodatočne v zmluve o pôžičke zo dňa 28.09.2004 prehlásila, že ak byty v katastrálnom území N.N. nezabezpečí, peniaze vráti do 10.10.2004, avšak peniaze nevrátila, byty nezabezpečila, čím poškodenému **R. Ž.** spôsobila škodu vo výške 1.060.000,-Sk a **A. R.** škodu vo výške 240.000,-Sk.

Za to jej bol uložený podľa § 221 ods. 3 Tr. zák. s prihliadnutím na § 36 písm. j/, k/, l/ Tr. zák., § 37 písm. h/ Tr. zák., § 38 ods. 3 Tr. zák., § 38 ods. 7 Tr. zák., § 41 ods. 2 Tr. zák. a § 42 ods. 1 Tr. zák. úhrnný a súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 7 rokov a 8 mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. bola obvinená pre výkon trestu odňatia slobody zaradená do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. súd zároveň zrušil výrok o treste uložený obvinenej rozsudkom Okresného súdu Nitra z 28. apríla 2008, sp. zn. 4T/26/2008, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Podľa § 288 ods. 1 Tr. por. súd odkázal poškodeného R. Ž., nar. X. v N., trvale bytom I., K. s jeho nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie.

Proti tomuto rozsudku podala v zákonom stanovenej lehote obvinená odvolanie, ktorým sa domáhala zrušenia napadnutého rozsudku a podmieneného zastavenia trestného stíhania podľa § 282 ods. 1 Tr. por. alebo z dôvodov § 215 ods. 2 písm. a/ Tr. por. Alternatívne sa domáhala aj zrušenia napadnutého rozsudku podľa § 321 ods. 1 písm. d/, f/ Tr. por., zastavenia trestného stíhania, alebo upustenia od uloženia súhrnného trestu. V krajnom prípade navrhla zrušiť napadnutý rozsudok, uznať ju vinnou len podľa § 250 ods. 3 Tr. zák. a uložiť jej trest odňatia slobody v trvaní troch rokov, so skúšobnou dobou tri roky, za uloženia probačného dohľadu.

Krajský súd v Nitre uznesením z 19. januára 2010, sp. zn. 3To/34/2009, podľa § 321 ods. 1 písm. f/, ods. 2 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok, ale len vo výroku o náhrade škody.

Proti tomuto rozhodnutiu krajského súdu podala obvinená prostredníctvom svojho obhajcu 27. januára 2010 dovolanie. V jeho odôvodnení uviedla ako dovolacie dôvody uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 písm. d/ a písm. i/ Tr. por. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením z 10. augusta 2010, sp. zn. 2 Tdo 23/2010, ho podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol.

Citované uznesenie najvyššieho súdu bolo následne zrušené nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky z 13. januára 2011, sp. zn. II. ÚS 6/2011, z dôvodu, že neboli splnené podmienky na konanie verejného zasadnutia o odvolaní obvinenej v jej neprítomnosti pred krajským súdom, pretože trestná sadzba pre trestný čin kladený jej za vinu, jej horná hranica, v čase rozhodovania krajského súdu presahovala 5 rokov /§ 293 ods. 6 Tr. por./.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na podklade citovaného nálezu ústavného súdu preto uznesením z 12. júla 2011, sp. zn. 2 Tdo 26/2011, konštatoval porušenie zákona Krajským súdom v Nitre v neprospech obvinenej, zrušil napadnuté uznesenie a prikázal tomuto súdu, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

Krajský súd v Nitre o odvolaní obvinenej rozhodol na verejnom zasadnutí konanom 26. júna 2012, pod sp. zn. 3 To 54/2011, kedy podľa § 321 ods. 1 písm. f/, ods. 2 Tr. por. zrušil výrok o náhrade škody, pričom zostávajúce výroky rozsudku súdu prvého stupňa zostali nedotknuté.

Proti tomuto rozhodnutiu krajského súdu podala obvinená prostredníctvom svojho obhajcu síce rozsiahle, ale čo do dôvodov často sa opakujúce dovolanie, ktoré oprela o dovolací dôvod uvedený v ustanovení § 371 ods. 1 písm. c/, i/ Tr. por. t. j., že zásadným spôsobom bolo porušené jej právo na obhajobu, a rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení skutku, alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Namietala, že odvolací súd po právnej stránke konanie obvinenej nesprávne právne posúdil ako trestný čin podvodu, pričom ide len o občiansko – právny vzťah. Konajúce súdy úplne bez povšimnutia ponechali aj aplikáciu zásady ultima ratio.

Okrem toho namietala, že súd postupoval procesne nesprávne, keď vykonal hlavné pojednávanie v neprítomnosti poškodených, neboli o ňom upovedomení a nemali vykázané doručenie. Na hlavnom pojednávaní boli prítomné deti zo základnej školy, a preto zrejme bola nimi vyvolaná aj nesústredenosť súdu, čo sa prejavilo na nesprávnej protokolácií vyhlásenia obvinenej v zmysle § 257 Tr. por., správne malo byť protokolované vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. c/ a nie písm. b/ Tr. por.

Súd okrem toho podľa názoru dovolateľky zásadne pochybil aj pokiaľ jej priznanie skutku považoval aj za priznanie, že tento skutok je aj trestným činom podvodu podľa § 250 ods. 1, 4 Tr. zák. Obžalovaná na položené otázky podľa § 333 ods. 3 totiž odpovedala bez nožnej porady s obhajcom. Súd pritom ani neuvažoval o tom, že by vyhlásenie obvinenej neprijal. Po prijatí jej vyhlásenia vlastne obhajoba na hlavnom pojednávaní zanikla. Rovnako ani odvolací súd nepostupoval správne pokiaľ nepreskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku súdu prvého stupňa.

Obvinená namietala tiež účelovosť postupu okresného prokurátora v inej jej trestnej veci, keď sa tento vzdal odvolania a tento iný rozsudok týkajúci sa obvinenej sa stal právoplatným. To všetko len preto, aby v predmetnej trestnej veci mohol jej byť uložený súhrnný trest za použitia asperácie.

Žiadala preto, aby dovolací súd napadnuté uznesenie krajského súdu a jemu predchádzajúci rozsudok Okresného súdu Nitra z 2. apríla 2009, sp. zn. 6 T 166/2008, zrušil a okresnému súdu prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, alternatívne, aby vec vrátil súdu druhého stupňa, aby zrušil prvostupňový rozsudok, uznal vinu len podľa § 250 ods. 1 Tr. zák. a aby upustil od uloženia súhrnného trestu.

K dovolaniu obvinenej sa vyjadril okresný prokurátor Okresnej prokuratúry v Nitre, ktorý uviedol, že dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. nie sú naplnené, obvinená mala zabezpečenú kvalifikovanú právnu pomoc v osobe zvoleného obhajcu, jej obhajovacie práva neboli porušené, a preto navrhol dovolanie obvinenej podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) predovšetkým skúmal, či podané dovolanie spĺňa všetky obsahové a formálne náležitosti, či je podané oprávnenou osobou a či je prípustné. Dovoláním bolo napadnuté právoplatné uznesenie Krajského súdu v Nitre ako súdu odvolacieho, ktorým podľa § 321 ods. 1 písm. f/, ods. 2 Tr. por. zrušil rozsudok Okresného súdu Nitra z 2. apríla 2009, sp. zn. 6T/166/2008, vo výroku o náhrade škody. Proti takémuto rozhodnutiu je dovolanie prípustné podľa § 368 ods. 1 Tr. por. Dovolanie bolo taktiež podané prostredníctvom obhajcu, čím bola splnená aj podmienka jeho podania oprávnenou osobou podľa § 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por. a § 373 Tr. por.

V dovolaní musí byť uvedené, z akých dôvodov je predmetné rozhodnutie napádané a aké chyby sú rozhodnutiu vytýkané. V predmetnom dovolaní sa pritom konštatuje, že sa jedná o dovolacie dôvody uvedené v § 371 ods. 1 písm. c/, písm. i/ Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí podľa § 381 Tr. por. zistil, že dovolanie podané obvinenou E. Z. nie je dôvodné, a preto ho podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol.

Najvyšší súd predovšetkým považuje za potrebné uviesť, že uplatnené dovolacie námietky /okrem iného/ obvinená už uplatňovala a dovolací súd na ne reagoval vo svojom uznesení z 10. augusta 2010, sp. zn. 2 Tdo 23/2010, keď jej dovolanie podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietol a v uvedenom smere následne ani Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojom náleze nekonštatoval žiadne porušenie zákona.

K aktuálne podanému dovolaniu obvinenej najvyšší súd musí najskôr predoslať, že podľa § 257 ods. 5 Tr. por. vyhlásenie obvineného o vine, ako aj súdom prijaté vyhlásenie, že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe je neodvolateľné a v tomto rozsahu nenapadnuteľné odvolaním ani dovolaním, okrem dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. Dôvody dovolania spadajúce pod § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. najvyšší súd teda ani nie je oprávnený preskúmať. Pre úplnosť a kontinuitu odôvodnenia rozhodnutia najvyšší súd opätovne nad rámec tohto uplatneného dovolacieho dôvodu obvinenou znovu preto len opakuje, a zotrváva na stanovisku, že v prípade právneho posúdenia zisteného skutku, skutok vymedzený v rozsudku Okresného súdu Nitra z 2. apríla 2009, sp. zn. 6T/166/2008, je správne právne posúdený ako trestný čin podvodu podľa § 250 ods. 1, ods. 4 písm. b/ Tr. zák. v znení účinnom do 01. januára 2006.

Tento záver je potrebné vyvodit' z tej skutočnosti, že obvinená na hlavnom pojednávaní 2. apríla 2009 urobila vyhlásenie v zmysle § 257 ods. 1 písm. b/ Tr. por., že je vinná zo spáchania skutku a po porade so svojim obhajcom na jednotlivé otázky uvedené v § 333 ods. 3 písm. c/, d/, f/, g/ a h/ Tr. por. odpovedala kladne. Keďže súd nemajúc pochybnosti o skutkových zisteniach /skutok má totiž všetky znaky trestného činu podvodu/ a právnej kvalifikácii uvedenej v obžalobe toto vyhlásenie podľa § 257 ods. 6 Tr. por. prijal,

neboli na hlavnom pojednávaní v zmysle § 257 ods. 7 Tr. por. vykonávané dôkazy za účelom ustálenia skutkového stavu a právnej kvalifikácie.

V prípade vyhlásenia obvinenej na hlavnom pojednávaní urobenom podľa § 257 ods. 3 písm. b/ alebo c/ Tr. por. (vyhlásenie podľa písm. c/ je alternatívou k písm. b/) a následnom prijatí tohto vyhlásenia súdom prvého stupňa podľa § 257 ods. 6 Tr. por., nie je možné právne účinne napadnúť odvolaním výrok o vine, teda skutkový stav ani právnu kvalifikáciu.

Dovolací súd sa so záverom odvolacieho súdu preto stotožnil v tom smere, že vyhlásenie obvinenej a následné prijatie tohto vyhlásenia súdom, pokiaľ boli dodržané všetky procesné podmienky zákonného ustanovenia, tvorila prekážku, ktorá neumožňovala odvolaciemu súdu z podnetu podaného odvolania (ani dovolaciemu súdu) meniť priznaný skutkový stav ani právnu kvalifikáciu.

Je potrebné uviesť, že pred prijatím vyhlásenia súd obvinenú poučil o jej právach, zmysle priznania, jeho význame a prípadnom ďalšom postupe. Mala pritom možnosť sa radiť so svojim obhajcom, takže mala zabezpečenú kvalifikovanú právnu pomoc a bolo výlučne na jej vôli, či takéto vyhlásenie urobí, alebo nie.

K ďalším dovolacím námietkam t. j., že poškodení nemali doručené upovedomenie o hlavnom pojednávaní dovolací súd musí uviesť, že toto nemala doručené len jedna z poškodených, A. R., pričom obvinená súhlasila s vykonaním hlavného pojednávania v jej neprítomnosti /čl. 320/. K námietke, že súd nepoužil zásadu ultima ratio je treba uviesť, že jej prijatie ani nebolo možné, pretože skutok napĺňal znaky trestného činu, t. j. iné alternatívne posúdenie skutku v tomto prípade je vylúčené. Námietky ohľadne prítomnosti detí na hlavnom pojednávaní a s tým súvisiaceho možného rozptýlenia súdu pri protokolácii sú pre posúdenie veci irelevantné, napokon prítomný obhajca ich mohol namietat', pokiaľ bol toho názoru, že tieto vôbec vznikli. Rovnako len v polohe konštrukcie sa javí námietka o postupe prokurátora v inej trestnej veci obvinenej vo vzťahu, ku ktorej mal byť ukladaný súhrnný trest.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. t. j., že zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu je potrebné uviesť, že tento bude spravidla

naplnený pri nerešpektovaní ustanovení Trestného poriadku o povinnej obhajobe, vykonaní procesných úkonov bez prítomnosti obhajcu a pod.

V konkrétnej trestnej veci z predloženého spisového materiálu, je zistiteľné, že právo obvinenej na obhajobu porušené nebolo. Počas celého konania sa mohla vyjadrovať ku všetkým skutočnostiam kladeným jej za vinu, mala k dispozícii počas celého konania svojho obhajcu, vedela teda z čoho je obvinená a za aký trestný čin je stíhaná vrátane dôsledkov, ktoré sú spojené s tým ak súd prijme jej vyhlásenie /o čom bola predtým poučená/ a pred jeho uskutočnením mala k dispozícii kvalifikovanú právnu pomoc svojho obhajcu, ktorej využitie jej bolo aj umožnené /čl. 322/. So svojim obhajcom sa mohla radiť aj pred tým ako jej boli položené jednotlivé otázky podľa § 333 ods. 3 Tr. por. Tieto otázky sú inak zo zákona štandardné, preto predvídateľné a ich znenie a poradie je obhajobe známe. Námietka obvinenej o tom, že sa nemohla poradiť so svojim obhajcom a bránilo jej v tom znenie § 34 Tr. por. /t. j. nemožnosť radiť sa už o odpovedi na položenú otázku/ nie je namieste. Práve naopak, ako je z uvedeného zrejmé, mohla sa nielen poradiť so svojim obhajcom, ale na jeho podnet aj odmietnuť odpovedať, alebo na ktorúkoľvek otázku odpovedať negatívne.

Je možné preto uzatvoriť, že v predmetnej veci nebolo zistené splnenie podmienok dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., dovolací súd musel dovolanie obvinenej E. Z. podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietnuť.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 14. mája 2013

JUDr. Peter K r a j č o v i č, v.r.
predseda senátu

Vyhotovil: JUDr. Ing. Anton Jakubík

Za správnosť vyhotovenia: Mgr. Libuša Jánošíková